

Från Marknadsplats till "Mackaffär"

Historien om några entreprenörer

Det var under många år en viktig marknadsplats i Röstånga. Centralt läge vid sidan om Gästgivargården. Men strax efter andra världskriget slut började det hända något på tomten.

Utdrag ur NST 21/12 47: "Den av aktiebolaget Linjebuss i Stockholm under höstens lopp uppförda busstationen i Röstånga är nu i det närmste färdig. Endast en del kompletterings- och schaktningsarbeten återstår.

Byggnaden, som uppförts på entreprenad av byggmästare Otto Danielsson, Röstånga har fått ett central läge på den gamla marknadsplatsen vid Marieholmsvägen mitt emot järnvägsstationen. Den är uppförd av trä under tegeltak och rymmer en ganska väl tilltagen väntsal samt lokaler för kontor, expedition godsförvaring och toaletter. I väntsalens ena hörn har inretts en rymlig kiosk, vilken kommer att drivas i Pressbyråns regi. Municipalfullmäktige i Röstånga har hos länsstyrelsen tillstyrkt en ansökan om öppethållande mellan kl. 7-22".

1960-tal

En ny mötesplats hade sett dagens ljus i byn. Äntligen hade man fått en plats att vänta på bussen. Även ungdomarna hade fått en plats att träffas. För att inte glömma den service som bilisterna fick vid denna tid med tankning, putsning av vindrutan, oljebyte m.m. Arrendet av kiosken skiftade under årens lopp. Längst hade herr och fru Malmros som bodde på HSB i många år.

Kiosken växer

Under årens lopp har kiosken utökats med

lokal för biltvätt och reparationer. Herrskapet Malmros tackar för sig efter många år och nya ägare blir Ulla och Jens Jensen från Malmö. Nu breddas verksamheten med bilförsäljning av det ryska märket Lada. Med ett pris som nästan hälften mot övriga bilmärken blev den snabbt populär bland Röstångaborna. Även försäljning av traktorer tillkom men gick inte hem bland de mer skeptiska lantbrukarna.

Om det var sviktande försäljning eller annat, men plötsligt en dag försvann Jens Jensen från verksamheten utan vidare förklaring. Kvar stod en förtvivlad ensam dam. Men hon fick hjälp av bybor att hålla verksamheten hjälpligt igång. En av dom var Maiken Walldov.

Maiken Walldov.

För de flesta bybor vid denna tid, en tämligen okänd person. Kom från Malmö och under en tid anställd hos David Santessons affär. Men det blev denna dam som kom att starta livsmedelsförsäljning på tomten. Hon hade under en lång tid förargat sig över den försäljning som bedrevs under namnet ICA i Röstångahallen. När Kvällsposten i stor artikel om länets butiker gett dem mer än sämst betyg, blev tydligen måttet rågat för Maiken.

Hon hade från Malmö till Röstånga vid Gårdsstånga observerat en kombinerad bensinmack och livsmedelsförsäljning, vilket inte var så vanligt vid denna tiden. Hon hade talat med ägaren, som själv stått som byggherre. Med en packe lånade ritningar och kostnadskalkyler tågar hon in på Röstånga Sparbank, tvärs över gatan. Banken hade sedan något år bytt namn till Sparbanken Västra Skåne efter en fusion med nio andra sparban-

ker i nordväst. Det bör kanske nämnas att stor motståndare till denna fusion, var just ägaren till Röstångahallen.

Banken

Banksekretessen förhindrar oss att referera hur samtalet gick. Men enligt Maiken själv, vad hon anförtrott sina närmaste, hon själv skulle stå som låntagare, att hon "intet hade på fickan" än att satsa mer än sig själv. Man hade även varit överens att om Röstånga skulle bibehålla sin attraktionskraft både som boendeort och

turistort var det nödvändigt med en livsmedelshall värd namnet. Banken skulle som vanligt "sova på saken" som hon uttryckte det och återkomma. Trots negativa besked från ICA som meddelat att man bara satsar på en affär på mindre orter och att kundunderlaget i Röstånga med omnejd var alldeles för litet. Trots att det mesta var emot kunde banken ge en glädjestrålande Maiken grönt ljus. Även bensinleverantören var negativ på ytterligare satsning. Var skulle man få leverans ifrån? I östra delen av Skåne hade dykt upp en ny leverantör, Bergemdals som här tydligen såg sin chans att komma in på nytt område. Det tog inte många dagar innan byggherren från Gårdsstånga var igång med byggnationen.

1994

Mackaffären

Även om sortimentet var begränsat på de 150 kvm blev satsningen snabbt populär bland Röstångaborna. Med alltid fräska varor, fräscha lokaler och trevligt bemötande blev Maiken och hennes medhjälpare Gunni snabbt populära. Speciellt de som nu fick möjligheten att spela på hästar, tips m.m. När affärerna gick bättre och bättre kunde Maiken övertala bensinbolaget att satsa på ett tak över pumparna. En kostsam och inte alltför vanlig syn på landsbygden.

Allt verkade frid och fröjd. Men Maiken lockades efter flera år med affären, av andra intressen och sålde Mackaffären. Ett antal köpare drev macken i några år innan en ny lokal entreprenör dök upp.

1994

Lars Göran Nilsson

Röstångabo sedan några år. Drivit gatukök, golfrestaurang bl.a. Med ny energi, såg han efter bara något år att här fanns utvecklingsmöjligheter med det utmärkta läget där väg 108 och 13 mötas. Röstångahallen hade gett upp och stängt. Tillsammans med Ica, som nu var positiva, planerade man en nybyggnad på 570 kvm. Alltså exakt den byggnad som finns idag. Men bygget gick inte helt som planerat. Tvisten mellan Lars-Göran och byggherren hamnade i rätten där han förlorade och tvingades sätta firman i konkurs. Ett sorgligt slut för en driftlig entreprenör.

Ny entreprenör

Vid konkurser finns alltid "lycksökare" som ser möjligheter till fördelaktiga köp. Men lyckligvis fanns det även seriösa entreprenörer. En lokal välkänd sådan var Hjärdis Nilsson. Alltför välkänd för att behöva presenteras. Hon blev den som tog över den nybyggda hallen 2001 och har drivit den framgångsrikt i över 20 år med ständigt utökat sortiment. Efter framgångsrika år har hon överlåtit mer ansvar till sonen Thomas.

En livsmedelsaffär, även som här kombinerad med en mack, är av oerhörd betydelse för ett samhälle. Utan en affär kan man inte tala om en levande landsbygd. Tack vare några duktiga entreprenörer har Röstånga lyckligtvis en ovanligt väl sorterad sådan. Men även en lokalbefolkning som handlar hemmavid (?). Så må Röstånga leva med en Mackaffär i långeliga år.

Lennart Lundberg

Foto: Lars Göran Nilsson , Röstånga Turist. och Hembygdsförening